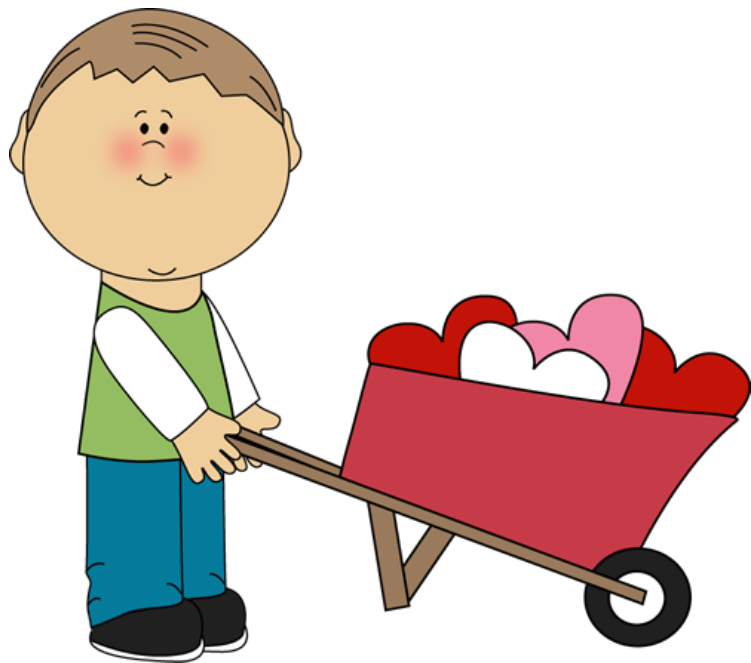

Kā atbalstīt ģimeni un bērnu, kuram ģimenes valoda nav latviešu?

Aiga Jankevica
mg.paed., mg.psych.
izglītības psihologs pirmsskolā
Jelgavas PII *Kamolītis*

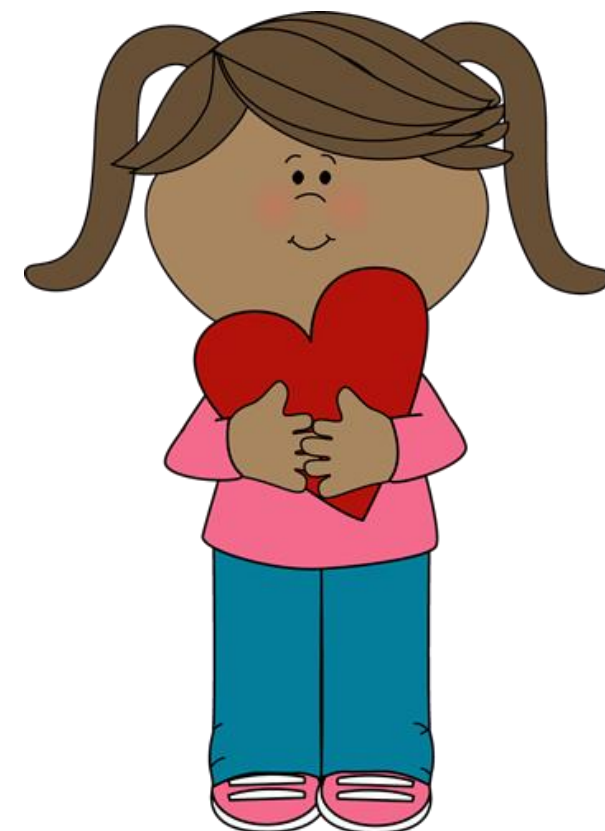
sasniedzamais rezultāts

- dalībnieki izprot savu lomu atbalsta sniegšanā bērnam un ģimenei
- izvērtē sociāli emocionālās mācīšanās nozīmi savā profesionālajā darbībā un bērnu sasniegumu veicināšanā

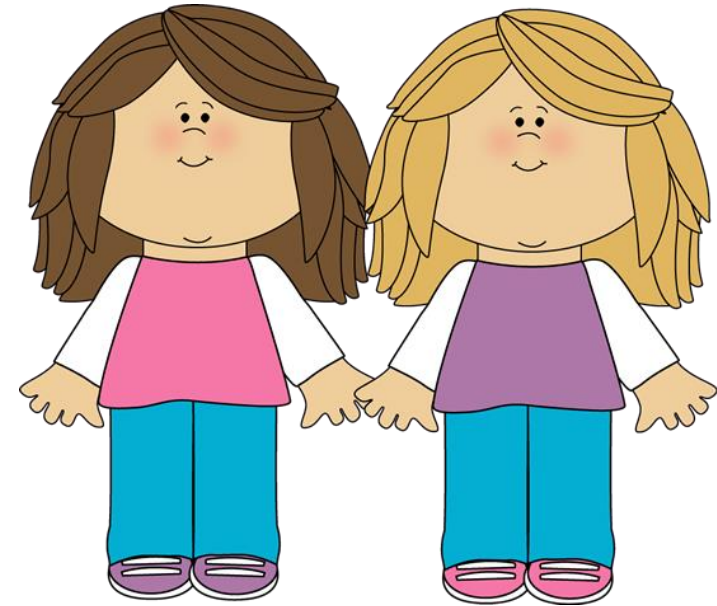
pamatvērtības

- pieņemt dažādo – citu cilvēku ar citu valodu- tā ir iekļaušana
- ikviena cilvēka pamatvajadzība - būt piederīgam
- ja vecāks jūtas pieņemts, saprasts, atbalstīts – būs vieglāk arī bērnam
- vadītājam, pedagogam - labvēlīga attieksme pret citā valodā runājošu vecāku, bērnu

pedagogs – vecāks

- svarīgi būt emocionāli atbalstošam:
 - noturēt noteikumu par komunikāciju latviski
 - jautāt par sarunas valodu
 - es latviski, viņš – krieviski
- «atpazīst, nosauc un pārrauga savas emocijas» ?
- sociāli emocionālā mācīšanās sākas ar pieaugušo
- nestrādā ieteikums *mājās ar bērnu runāji latviski*
vajag konkrētu ieteikumu

pedagogs - pedagogs

realitāte:

- krieviski nerunājoši jaunie pedagogi
- pedagogi, kam dzimtā un ģimenes sarunvaloda ir krievu

noteikums/lēmums – darbavietā runājam tikai latviešu valodā
kolēģu ieteikumus/labojumus neuztveram personīgi

pedagogs – bērns

- **visu** nosaka pieaugušā cilvēka emocionālais atbalsts bērnam
- bilingvāla pieeja - *lāča pakalpojums*
norādāmie žesti, dzīva mīmika, skaidra valoda, atbalstošs fizisks pieskāriens
- pieaugušā pieprasījums - *grupā runājam latviski!*
- angļu valodas lietošana – izzināt un izprast lietošanas iemeslu
svarīgs vecums, agrīnā vecumposmā var liecināt par traucējumu
- sarunā ar bērnu – viņš krieviski, es latviski
grūtības skolā, ja tikai ap 7 gadu vecumu sāk lietot latviešu valodu

bērns - bērns

- bērnam ir dabiski dzīvot 2 valodu vidēs (mājās, pirmsskolā)
- patstāvīgajā darbībā grupas bērni atrod līdzīgi runājošo, domājošo
- organizētajā darbībā – mērķtiecīgi sēdināt/nodarbināt atstatus
- ar pārējiem grupas bērniem – *tu māci viņam latviski, jo viņš jau tev krieviski ir labi iemācījies*

mīts vai patiesība?

- lai bērns vispirms iemācās runāt dzimtajā valodā, tad mācīsies latviešu
- ja bērnam ir traucēta runas skaņu izruna dzimtajā valodā, tad tas pats būs arī latviešu valodā
- grupas latviešu bērni veicklāk apgūst krievu valodu nekā krievu bērni latviešu valodu
- ar mazu bērnu adaptācijas laikā ir jārunā viņa dzimtajā valodā
- bērniem, kuriem dzimtā valoda nav latviešu, ir lēnāks darba temps intelektuālajai darbībai, jo vispirms jāpārtulko

Paldies par uzmanību!

Lai izdodas radīt saviem pirmsskolēniem atbalstošu mācību vidi!

